

[Nørgaard.]

spørge, om det vil eftergive den eventuelle Beskyttelse, det har i Statsforanstaltninger, som er truffet. Jeg tør sige, at mange af disse Kriselove, som er gennemført, har slet ikke bragt den økonomiske Ligevægt, der øjensynlig var Hensigten. Hvis man vil tage hele Samfundets økonomiske Struktur, vil man, som det ogsaa har været sagt i Eftermiddag, se det tydeligst; Industrien paa den ene Side har givet en mægtig Stigning for deres Udøvere, for deres Aktionærer, hvorimod den samme Lovgivning paa de samme økonomiske Omraader har givet til Resultat, at Landbrugets Forrentningsevne i Forhold til Industrien er paa saa lavt et Niveau, at man slet ikke kan tale om, at der er sket nogen Udligning af samme Art.

Jeg tror bestandig, at saa længe man ad kunstig Vej vil prøve paa at bygge et Samfund op efter disse Regler, vil man aldrig naa til det tilfredsstillende Resultat — for det er selvfølgelig et tilfredsstillende Resultat, man ønsker at naa til. Der vil altid blive ved at være det skæve Forhold imellem Erhverv, som er bygget op paa kunstig Vis. Det vil afhænge af de politiske Magtforhold alene, fordi det er ad kunstig Vej, Beskyttelserne bliver givet, det er efter Magtforhold, efter politiske Linier, og saa kan man diskutere om dem, saa længe man vil; det er den Beskyttelse, som er givet de forskellige Erhverv ved politiske Forhold, der gør, at det ene Erhverv er stillet saa langt gunstigere end det andet.

Ikke alene det, men med disse Love undergraver man den moralske Opbygning, som nu engang maa være det bærende i et Samfund. Jeg vil blot tage en enkelt af disse Love. Man kan maaske sige, at det er et mindre betydende Eksempel, men det er saa iøjnefaldende, nemlig Loven om Statsstøtte til Saasød. Der stod i Loven, at dersom en Landbruger var saadan stillet, at han ikke paa anden Maade saa sig i Stand til at skaffe Saasød, kunde han, naar han afgav en Erklæring paa Tro og Love derom, faa den og den Støtte. Det er i hvert Tilfælde en Maade, synes jeg, at friste vanskeligt stillede Landbrugere paa, fordi der saa godt som ingen er, der med en god Samvittighed kan skrive under paa saadan en Erklæring, fordi han ikke ved, om han er i Stand til paa anden Maade at skaffe sig Saasød. De, der med god Samvittighed kan skrive under paa en saadan Erklæring, er dem, der maaske ikke har betalt deres Købmænd i en Aarrække. De ved, at det

vil være dem umuligt paa anden Vis, men de, der har kunnet klare det indtil Dagen, kan ikke, og de er blevet saaret i deres Samvittighed, eller ogsaa er de blevet afskaaret fra at faa den Hjælp, som Loven tilsigter.

Jeg sagde til den højtærede Landbrugsminister, om ikke denne Bestemmelse om en Erklæring paa Tro og Love kunde tages ud af Loven. Nej, det kunde den ikke, og det er det, jeg tror, at ogsaa Politikere tager for lidt Hensyn til de Livslove, der nu engang staa som Garanti for, at et Samfund er bygget op paa det rette moralske Grundlag. Mennesket lever nu engang ikke af Brød alene, det vil sige, et Samfund er ikke alene bygget op efter et økonomisk Princip, der er andre og langt dybere gaaende Principper, som danner Grundlag for en sund Samfundsopbygning. Det er disse Love, som maaske for Tiden bliver ringeagtet og tilsidesat, og derfor skal man ikke undres over, at Forholdene er saa vanskelige, som de er. Man tror, at naar man faar udlignet de økonomiske Forhold, maaske imellem Erhverv, maaske imellem de enkelte Erhvervs Udøvere, skulde der komme gode Tilstande, men det modsatte er Tilfældet.

Kristendommens Betydning og Autoritet vil altid gøre sig gældende, uanset om man ringeagter den, eller man ser hen til den som en betydende Faktor. Den vil alle Dage komme til at staa; det er min faste Overbevisning, at det skal komme til at gælde i Dag og til Verdens Ende, det gamle Ord: Søg først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa kommer de øvrige Ting, som man venter dem.

Den ærede Ordfører for det radikale Parti, det ærede Medlem Hr. Steen, var forundret over, at jeg havde lagt Mærke til, at den Tale, han holdt, var holdt i en anden Tone og paa en helt anden Maade end tidligere Taler, som det ærede Medlem har holdt. Det undrer mig i Grunden, at det ærede Medlem kan udtale sig saadan, for han ved jo selv, at han tidligere har talt, om jeg saa maa sige, med skarpe Ord til Oppositionen og ikke mindst til Landstinget, før det ændrede Flertal, og sagt, at de havde alle de nødvendige Lovforslag parat til en Omorganisering af hele vort Samfundsliv, som vilde skabe ideale Tilstande, saa snart Landstingsflertallet skiftede. Det ærede Medlem nævnte i denne Forbindelse Valuta-loven og Skoleloven, men klogeligt standse det ærede Medlem der. Det ærede Medlem fortsatte ikke, nævnte ikke disse Love, som jeg ansaa for at være Grunden til, at det ærede Medlem udtalte sig ander-